

Pasauliniam energetikos gigantui „Iberdrola“ talkina lietuviai

ENERGETIKA

Lietuvos elektrinėje jau įpusėjo devintojo bloko, leisiančio atpiginti elektros energiją, diegimo darbai. Apie šimtą šalies bendrovių čia talkina pasaulio energetikos gigantui „Iberdrola“. Po itin griežtos atrankos lietuviškus partnerius ji pasirinko daugeliui darbų: nuo inžinerinių tinklų iki elektrinės saugumą užtikrinančių sistemų. „Fimai“ buvo patikėta pasirūpinti aukšto patikimumo gaisro aptikimo ir gesinimo sistema.

Ši sistema padės užtikrinti elektrinės darbo saugumą gaisro atveju. „Tai itin svarbi elektrinei sistema, nes netinkamai suvaldyta gaisro situacija turėtų labai rimtų ekonominių ir ekologinių pasekmių visai šaliai – juk uždarus atominę elektrinę, Lietuvos

elektrinė yra pagrindinis mūsų energijos šaltinis. Elektrinėje įgyvendinsime visą gaisro aptikimo ir gesinimo projektą: nuo signalizacijos, įvairių dujų, kibirkščių detekcijos sistemos iki automatinio gaisro gesinimo vandeniu, dujomis ir putokš-

liu“, – sakė sistemą diegiančios inžinerinių technologijų bendrovės „Fima“ plėtros direktorius Vytautas Zinkevičius.

► Maksimali kontrolė

Šiame strateginiame objekte projektuojant bet kurią sistemą didžiausias dėmesys skiriamas patikimumui. Precizika, sistemiskumas ir kontrolė – taip glaustai galima būtų įvardinti pagrindinius principus dirbant su šiuo energetikos gigantu.

Kokybės tikrinimui „Iberdrola“ pasitelkia moderniausias kompiuterines technologijas – pvz. „Fimos“ suprojektuota gaisro sistema bus tikrinama specialia modeliavimo programine įranga, kuri nustatys sistemos suderinamumą su kitomis inžinerinėmis komunikacijomis

„Iberdrola“ partnerius Lietuvos elektrinės projektui rinkosi itin kruopščiai. Herkaus Milaševičiaus/„Verslo žinios“ nuotr.

TURINYS

► ENERGETIKA

Pasauliniam energetikos gigantui „Iberdrola“ talkina lietuviai 1 psl.

► INOVACIJOS

Kaune – pirmieji šalyje bevieliai automobilių srauto detektoriai 2 psl.

► TECHNOLOGIJOS

Megapikselinės vaizdo kameros išryškina net smulkmenas 3 psl.

► VISUOMENĖ

Studentai sprendė verslo uždavinius 4 psl.

elektrinės bloke bei įvertins, ar suprojektuota įranga optimaliai išdėstyta kitų elektrinės sistemų atžvilgiu.

► Neoficialus sertifikatas

Pasak V. Zinkevičiaus, dalyvaujančioms projekte bendrovėms bendradarbiavimas su griežčiausius standartus taikančia „Iberdrola“ yra didelis įvertinimas.

„Darbas su pasaulinės reikšmės bendrove yra labai naudinga patirtis – itin griežta kokybės kontrolė,

atidumas mažiausioms detalėms. Kontraktas su tokiu rangovu – tai tarsi darbo kokybės sertifikatas“, – komentuoja V. Zinkevičius. Pasak jo, generalinis rangovas partnerius rinkosi labai kruopščiai, vertino visus aspektus – nuo bendrovės reputacijos, kredito istorijos iki operatyvumo bei bendravimo kultūros, ne visos bendrovės gavo net ir galimybę pateikti savo pasiūlymą, todėl būti „Iberdrolos“ partnerių draugijoje yra svarbus pripažinimas.

NAUJIENOS

- Įsibėgėja Kelių eismo informacinės sistemos darbai – šalies keliuose jau įrengė beveik visas numatytas kelių oro sąlygas stebinčias stoteles.
- Šiauliuose įdiegė moderniausią šalyje gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemą.
- Pradėjome bendradarbiauti su Hidrometeorologijos tarnyba – diegsime automatinę meteorologinių pranešimų priėmimo-perdavimo sistemą.
- Telšiuose rekonstruosime sankryžą: diegsime modernius šviesoforus ir sistemą, kuri optimizuos eismo srautus piko metu.

Kaune – pirmieji šalyje bevieliai automobilių srauto detektoriai

INOVACIJA

Pažangūs šviesoforai, „žalios gatvės“ sistema, bevieliai eismo detektoriai. Specialistai prognozuoja, kad be šių atributų ateityje neišsivers nei viena moderni sankryža. Būtent tokia neseniai pradėjo veikti ir Kaune.

Pirmoji naujoviška sankryža Kaune jau veikia greta ką tik duris atvėrusio prekybos centro „Banginis“. Judrios Pramonės pr. – Draugystės g. sankirtos modernizavimą finansavo kaimynystėje įsikūrusio prekybos centro savininkai, tam skyrę 2,5 mln. litų. Renovuotoje sankryžoje buvo įrengta moderni eismo reguliavimo sistema, papildomos eismo juostos ir dvi naujos sankryžos į prekybos parką. Pasak sistemą įdiegusios bendrovės „Fima“ sprendimų departamento direktoriaus Roko Šlekio, nors rekonstruotoje sankryžoje šviesoforų padaugėjo, dabar atnaujintą kelio atkarpą vairuotojai įveikia greičiau.

„Visi sankryžose įdiegti šviesoforai sujungti vadinamąja „žaliosios gatvės“ sistema – užsidegus žaliai šviesai vienoje sankryžoje, vairuotojas nesustodamas turėtų pravažiuoti ir kitas. Be to, eismą čia styguoja bevieliai automobilių srauto detektoriai – tai yra naujovė visos šalies mastu. Jų dėka žalia šviesa įsijungia toje san-

kryžos dalyje, kurioje daugiausia automobilių“, – aiškina transporto sistemų specialistas. Bevelius detektorius lengva montuoti ir eksploatuoti, įrengiant juos nereikia ardyti gatvės grindinio, todėl darbai vyksta operatyviau, sutaupoma lėšų.

► Griežčiausi saugumo reikalavimai

Pasak R. Šlekio, naujieji šviesoforai reaguoja į paros metą

„Dėl eismo detektorių žalia šviesa įsijungia toje sankryžos dalyje, kurioje daugiausia automobilių.“

ir šviesos kiekį: dieną šviečia ryškiau, o naktį, kad neakintų vairuotojų – blausiau. Kaip ir kiti bendrovės diegiami šviesoforai, šie atitinka griežčiausius Europos Sąjungos saugumo reikalavimus. Eismo reguliavimo sistema pritaikyta lengvai integruotis į centra-

Modernūs šviesoforai dieną šviečia ryškiau, naktį – blausiau.

lizuatą eismo valdymo sistemą, jeigu miestas ją nuspręstų diegti ateityje.

Kauno meras Andrius Kupčinskas sakė, jog šiam apkrautam transporto mazgui rekonstrukcijos labai reikėjo. „Ši sankryža yra vienoje pagrindinių miesto arterijų,

jai jau buvo reikalinga pertvarka. Gražu, kad sutapo savivaldybės ir verslininkų siekiai, rekonstrukcijos projektas buvo operatyviai suderintas. Tikiuosi, kad infrastruktūros pasikeitimus įvertins miestiečiai ir miesto svečiai, o šioje vietoje spūsčių nebus“, – sakė jis. Pasak jo, ši sankryža pirmoji tokia moderni mieste.

► Sumažina kamščius

Pasak „Fimos“ ekspertų, eismo reguliavimo sistemos jų veikimo zonoje kamščius sumažina apie 40 proc. – tuo pačiu taupomas

vairuotojų laikas, kuras, mažinama oro tarša. Bendrovės teigimu, pavienės sankryžos yra tik eismo valdymo užuomazgos. Maksimaliam rezultatui pasiekti jos turėtų būti integruojamos į bendrą eismo valdymo sistemą. Skaičiuojama, kad centralizuotą sistemą verta diegti, jeigu mieste veikia bent 30 sankryžų, yra judrus eismas arba eina tranzitinio transporto srautai. Revizuoti eismo sistemas ypatingai svarbu uostamiesčiams, kurortams, pramonės miestams.

Megapikselinės vaizdo kameros išryškina net smulkmenas

TECHNOLOGIJOS

Parduotuvėse, banke ar gatvėje sumontuotos vaizdo kameros naudingos tiesioginiam aplinkos stebėjimui. Tačiau apsaugos darbuotojams prireikus atsukti vaizdą atgal ir išaiškinti neryškų pažeidėjo veidą, nepakeičiamos tampa naujos kartos megapikselinės vaizdo kameros.

„Vaizdo stebėjimo kamerų pirkėjai šiandien vis dar inertiškai bei tikėdamiesi sutaupyti perka analogines vaizdo kameras. Tačiau šios kameros savo savybėmis ir funkcionalumu neprilygsta naujos kartos megapikselinėms kameroms“, – sako Giedrius Zaicevas, „Fimos“ Apsaugos sprendimų departamento direktorius.

Didelis jautrumas

Vartotojui priimtinos kainos ir tinkamo funkcionalumo megapikselinės vaizdo stebėjimo kameros Lietuvos rinkoje pasirodė maždaug prieš metus. Pasak Giedriaus Zaicevo, esminė savybė, kuo megapikselinė kamera skiriasi nuo įprastinės, yra daugiau nei tris kartus didesnė skiriamoji geba. Tai reiškia, kad vartotojas gali turėti labai aukštos kokybės vaizdą net jį išdidinus. „Palyginiui – išdidinus automobilio nu-

merio vaizdą, nufilmuotą analogine kamera, matysime tik pilką dėmę. O megapikselinė kamera nufilmuotame ir išdidintame numeryje bus aiškiai matomos raišės ir skaičiai“, – sako G. Zaicevas.

Specialisto teigimu, dabar rinkoje esančios megapikselinės kameros neturi ankstesnių trūkumų – mažo jautrumo ar siauro dina-

„Šiandien megapikselinės kameros jau ne tik itin funkcionalios, bet ir priimtinos savo kaina.

minio diapazono, t.y. anksčiau jos galėjo būti naudojamos tik esant labai geram apšvietimui ir prastai rodydavo labai kontrastingus

vaizdus. „Dabartinės kameros yra pasiekusios aukštą technologinį lygį, todėl padės identifikuoti net tamsiuose požeminiuose garažuose ar naktį mažai apšviestose vietose nusikaltimą padariusį asmenį“, – teigia jis.

Padės sutaupyti

Pasak G. Zaicevo, jei vaizdo stebėjimui didelis kamerų jautrumas reikšmės neturi, megapikselinė kamera vis tiek bus pranašesnė už analoginę. „Megapikselinė kamera leidžia aprėpti daug platesnį stebėjimo lauką. Vienas toks įrenginys gali pakeisti 10 tradicinių vaizdo kamerų“, – teigia G. Zaicevas. Akivaizdu, kad toks sprendimas yra gerokai taupesnis.

Įrašo visą vaizdą

Dar vienas, ne mažiau svarbus megapikselinių kamerų privalumas yra tas, kad jos įrašo visą vaizdą, nepaisant to, jei tiesioginio stebėjimo metu buvo išdidintas atskiras fragmentas. „Pavyzdžiui, apsaugos darbuotojas, stebėdamas vaizdą analogine kamera pritraukia kokį nors objektą. Tokiu atveju kamera įrašo tik tą vaizdą, o kas lieka „už ka-

Apsaugos kameros rodomas vaizdas.

Vaizdas, išdidintas su analogine apsaugos kamera.

Vaizdas, išdidintas su megapikseline kamera

dro“ yra neužfiksuojama. Naudojant megapikselinę kamerą bus įrašytas visas vaizdas, nors apsaugos darbuotojas tuo metu jo nematys monitoriuje“, – paaiškina Giedrius Zaicevas.

Jo nuomone, dabar, kai ekonominiu sunkmečiu daugėja sukčiavimo atvejų, megapikselinės kameros yra itin naudingos. Tuo labiau, kad jos gali tenkinti skirtingus vartotojų poreikius, atsižvelgiant į jų prioritetus. ■

SVARBIAUSI MEGAPIKSELINIŲ KAMERŲ PRIVALUMAI:

- Didelė skiriamoji geba (daugiau nei tris kartus didesnė už įprastinių vaizdo kamerų). Net išdidinus objektą galima aiškiai įžiūrėti jo detales, tarkime – nusikaltėlio veidą.
- Aprėpia platų stebėjimo lauką. Galima sutaupyti, vietoj 10 įprastų vaizdo kamerų įsirengus vieną megapikselinę.

Studentai sprendė verslo uždavinius

VISUOMENĖ

Studentų galvose pilna kūrybingų minčių, iš kurių idėjų gali pasisemti net ir verslo bendrovės, o taip pat atrasti talentus. Tuo jau antrą kartą įsitikino „Fima“ šį rudenį vėl dalyvavusi studentų projekte „BEST sprendimai“, įtraukiančiame sumanius technikos universitetų studentus.

„Dabartiniai studentai ateityje bus Lietuvos mokslo ir verslo kūrėjai, tad jau dabar reikia investuoti į jų mokymą ir lavinimą, megzti kontaktus. Mūsų įmonė labai palaiko ir skatina jaunos žmonės kurti, ieškoti nestandartinių sprendimų, todėl

nedvejodami sutikome antrą kartą dalyvauti šiame projekte“, – sako „Fima“ generalinis direktorius Gintaras Juknevičius. Pasak jo, projektas naudingas ir talentams pastebėti – keli konkurse sužibėję studentai vėliau tapo „Fima“ darbuotojais.

Šiemet prie „Fimos“ bei bendrovės „Microsoft Lietuva“ į KTU organizuojamą projektą prisijungė ir kitos technologijų bendrovės. Visos jos studentams pateikė užduotis, pareikalavusias iš įmonės išmonės ir žinių.

3 valandos gatvės apšvietimui sukurti

Beveik dvi dešimtys komandų šį rudenį dalyvavusių „BEST sprendimai“ konkurse galėjo rinktis vieną iš dviejų tipų užduočių: konstravimo („Team Design“) arba pateiktų situacijų analizę („Case Study“). Pasirinkusius konstravimo už-

duotį 32 KTU studentus inžinerinių sprendimų profesionalai ne juokais privertė paplušėti. Pastarieji per 3 valandas iš pateiktų medžiagų „Fima“ užsakyму turėjo suprojektuoti ir sukonstruoti LED gatvės apšvietimą. Įmonės atstovai buvo patenkinti gavę įvairių ir išradingai suprojektuotų gatvės apšvietimo modelių.

„Pasirodo, kad parengti studentams praktinę užduotį ir ją ištestuoti yra nemenkas uždavinys, tad į projektą aktyviai įsitraukė mūsų darbuotojai. Jie dalinosi gerais įspūdžiais ir iš renginio, kur bendravo su išradingais ir entuziastingais studentais“, – sakė G. Juknevičius. Tiek su „Fimos“, tiek su kitomis užduotimis komandos susidorojo šauniai, o geriausios buvo apdovanotos įmonių įsteigtas prizais bei iškovojo teisę atstovauti savo universitetą analogiškame tarptautiniame renginyje. BEST (Board of European Students of Technology) yra tarptautinė studentų organizacija, vienijanti daugiau nei 86 universitetus ir per 3 000 studentų iš daugiau nei 30 šalių, organizuojanti mokymus studentams, inžinerines varžybas, laisvalaikio renginius ir įvairius susitikimus.

APIE UAB „FIMA“

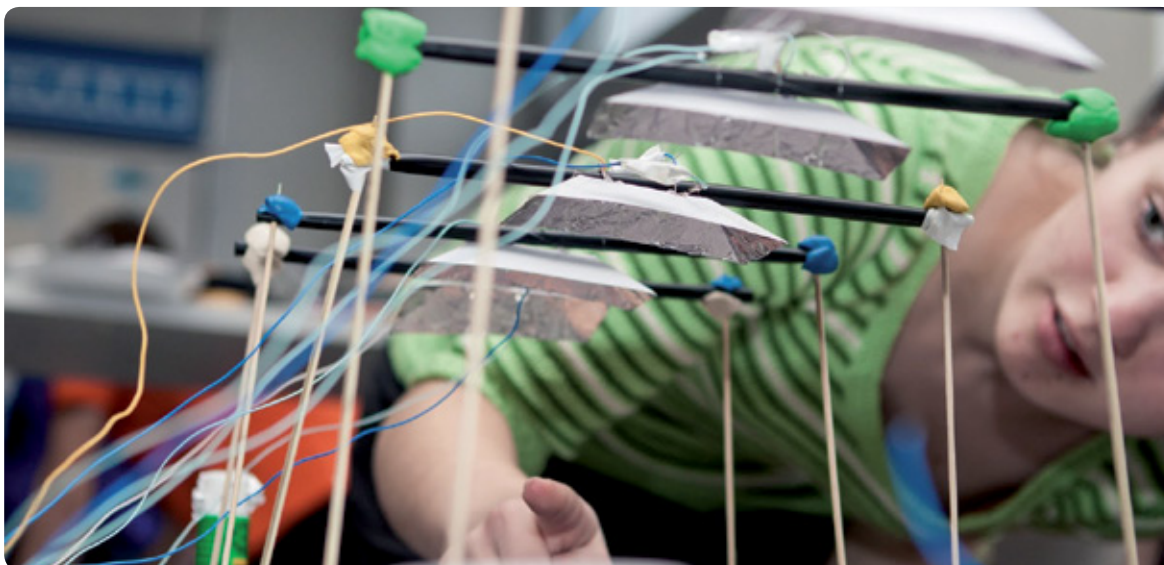

- JAV kapitalo valdoma bendrovė „Fima“ yra intelektualų inžinerinių sprendimų lyderė Lietuvoje, teikianti telekomunikacijų, saugos, automatikos, duomenų centrų bei transportui ir energetikai skirtus sprendimus.
- Bendrovė intelektualias inžinerines sistemas diegia šalies bei užsienio verslo įmonėms, nuolat dalyvauja projektuose, kuriuose taikomos technologinės inovacijos, ir tokiu būdu prisideda prie Lietuvos inžinerinės modernizacijos.
- Per beveik du dešimtmečius „Fima“ jau įgyvendino keletą tūkstančių įvairaus dydžio ir sudėtingumo projektų Lietuvoje ir užsienyje. Iš 100 didžiausių Lietuvos kompanijų daugiau kaip pusė yra „Fimos“ klientai.

Daugiau informacijos www.fima.lt

Turite idėjų, pasiūlymų ar komentarų?

Rašykite mums sprendimu.era@fima.lt

Darbas su studentais naudingas ir talentams pastebėti. Valdo Ruzgio nuotrauka